

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 8C/220/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812219687
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2013:3812219687.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Róbertom Matulákom v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova ul. č. 25, IČO: 35807598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., Bratislava, Gröslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Návrh navrhovateľa na prerušenie konania **z a m i e t a**.

Návrh navrhovateľa vo veci samej **z a m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom voči odporcovi domáhal zaplata sumy 2.385,14 eur z titulu majetkovej škody a sumy 477,03 eur z titulu nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Prievidza, pretože tento nerozhodol o jeho žiadosti o udelenie poverenia v exekučnom konaní EX 7163/2011 - povinný I. v zákonom stanovenej lehote. Uviedol, že napriek tomu, že prejednávacia vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, súd o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol až dňa 15.8. 2011 rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, pričom konanie začalo dňa 11.5. 2011. K rozhodnutiu súdu vo veci teda došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby.

Navrhovateľ považoval za nesprávny postup exekučného súdu aj to, že spôsobom odporujúcim zákonu, t.j. vykonaním procedúry preskúmania bez splnenia zákonných podmienok vykonal procedúru preskúmania exekučného titulu - rozsudku rozhodcovského súdu. Podľa jeho názoru všeobecný súd, ktorý koná v pozícii exekučného súdu, nie je legitímne schopný vykonávať úkony smerujúce k opätovnému komplexnému rozhodovaniu o veci s tým, že výsledkom takéhoto rozhodovania je úplná nemožnosť vykonať právo pre veriteľa. Poukázal na to, že existencia rozsudku rozhodcovského súdu, ktorý je z pohľadu exekučného súdu materiálne nevykonateľný spôsobuje prekážku veci právoplatne rozhodnutej a zamedzuje navrhovateľovi iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplata istiny s príslušenstvom. Takýto postup exekučného súdu navrhovateľ hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku). V predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas špecifikovaného

obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa navrhovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy SR. Navrhovateľ sa dozvedel o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do spôsobenej škody po doručení upovedomenia o začatí exekúcie. Majetková škoda teda predstavuje náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní. Ďalej navrhovateľ v návrhu uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu je takej intenzity, ktorá má za následok zmarenie nútenej vymožitelnosti majetkového práva navrhovateľa. Navrhovateľ mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu včas a efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti pohľadávky s príslušenstvom, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá a preto bolo potrebné uskutočniť náhradu exekučného titulu. Na podporu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy ďalej uviedol dôvody: neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu vyvolal u členov riadiacich orgánov spoločnosti navrhovateľa a majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, ďalej bol spôsobený zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa, strata zisku z realizovaného obchodu vyvolala hospodársku stratu, nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Primeranú náhradu nemajetkovej ujmy určil vo výške 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom, t.j. uplatnil si nárok vo výške 477,03 eur. Navrhovateľ tiež uviedol, že v zmysle zákonného postupu písomne žiadal odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. , odporca na jeho žiadosť pozitívne nereagoval.

V návrhu navrhovateľ vzniesol námietku zaujatosti, súd preto predložil spis na rozhodnutie o námietke zaujatosti sudcov Okresného súdu Prievidza Krajskému súdu v Trenčíne. Uznesením KS Trenčín č. k. 6NcC/420/2012-16 zo dňa 2.11.2012 bolo rozhodnuté, že sudkyňa JUDr. Valéria Píšová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej pod sp. zn. 8C/220/2012, a uznesením č. k. 6NcC/1/2013-27 zo dňa 16.1. 2013 rozhodol o tom, že ani zákonný sudca JUDr. Róbert Matulák nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vo vyššie uvedenej veci.

Odporca písomným vyjadrením zo 16.5.2013 zaujal stanovisko k návrhu navrhovateľa. Poukázal na zmatečnosť podania - návrhu na začatie konania, pričom navrhovateľ prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám. Je nepravdivé a klamlivé tvrdenie, že navrhovateľ nemá vedomosť o spisových značkách uvádzaných exekučných konaní, pretože v týchto konaniach bol účastníkom konania. Neoznačenie spisových značiek exekučných konaní bolo jedným z dôvodov, pre ktoré aj Ústavný súd SR odmietol sťažnosti navrhovateľa na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu. Nie je zrejmé ďalej ani titul nároku na náhradu škody, pretože namieta nezákonné konanie v podobe nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora, namieta nesprávny úradný postup v podobe priesťahov, ďalej uvádza aj rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, čo sa dá vysvetliť ako namietanie nezákonného rozhodnutia. Nie je teda zrejmé, či uplatňuje nárok z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodov priesťahov, z dôvodu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Navrhovateľ neuvádza kroky, ktoré podnikol na odstránenie priesťahov v konaní, neuvádza či podal sťažnosť na zbytočné priesťahy predsedovi okresného súdu, resp. ústavnú sťažnosť. Všeobecný súd pritom v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať priesťahy v konaní súdu, pretože túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Ďalej odporca namietal, že dňa 23.4.2012 boli doručené odporcovi prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, v ktorých bola obsiahnutá aj žiadosť vo veci, ktorá je predmetom tohto konania. Návrh na súd pritom navrhovateľ podal už dňa 27.9. 2012, teda pred uplynutím 6-mesačnej lehoty v zmysle § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov /ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“/. Ide preto o predčasne uplatnený nárok na súde. Navrhovateľ pritom napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadosti tieto nedoplnil, neuviedol dátumy, kedy sa dozvedel o škode, nepriložil doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú

škodu, neuviedol, či boli podávané sťažnosti predsedovi súdu na prieťahy, ústavné sťažnosti a nedoplnil doklady preukazujúce ohrozenie práv zánikom povinného, jeho insolvenčiou, stratou kontaktu s povinným a podobne. Odporca preto ako orgán príslušný na predbežné prerokovanie podaných žiadostí nepovažuje nárok navrhovateľa za predbežne prerokovaný.

Odporca ďalej v písomnom vyjadrení uvádza stanovisko k rozhodnutiu o poverení exekútora po 15-dňovej lehote. Podľa jeho názoru súdna prax už dávnejšie ukázala, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. S poukazom na príslušné zákonné ustanovenia preto 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule vo veciach, v ktorých bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná po 1.6.2011. I prípadné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Pokiaľ mal ďalej nesprávny úradný postup spočívať v zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tento postup nemôže byť nesprávnym úradným postupom na účely zákona č. 514/2003 Z.z. a nemôže ísť ani o škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím okrem iného je nevyhnutné, aby nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom, čo v danom prípade nebolo splnené. Z dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia a táto sa týka len prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie. Nie je možné logicky predpokladať, že by bol zámer zákonodarcu určiť 15-dňovú lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu. K tvrdenej existencii prieťahov v konaniach poukázal ďalej odporca na znenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1. 2013. Navrhovateľ v tejto súvislosti nepreukázal podanie sťažnosti na prieťahy, existenciu právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, právoplatného rozhodnutia ESLP, či právoplatného rozhodnutia ÚS SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Otázku, či bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, je pritom kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR. Odporca ďalej vzniesol námietku premlčania v súvislosti s nesprávnym úradným postupom keď uviedol, že pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009 /t.j. tri roky pred dňom kedy boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku/, pri každom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu exekútora pred dňom 23.4.2009, pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pred 23.4.2009, pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pred 23.4.2009, vznáša námietku premlčania.

K otázke vyčíslenia škody ďalej odporca poukázal na to, že navrhovateľ nepreukázal existenciu škody a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické. Poukázal na to, že navrhovateľ nepreukázal existenciu dlžníka ako základ pre preukázanie toho, čoho sa domáha, rovnako nepreukázal existenciu právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia a ani nevyožiteľnosť pohľadávky. V tejto súvislosti podľa jeho názoru rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie by iba preukázalo nespôsobilosť konkrétneho rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom a nulitný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku veci rozhodnutej pre uplatnenie nároku navrhovateľa na súde. Okrem toho navrhovateľ v rámci jeho nároku na majetkovú škodu by musel preukázať jednak to, že ak by uplatnil nárok novým návrhom na súde, tento by bez akýchkoľvek pochybností požadovaný nárok voči dlžníkovi navrhovateľovi priznal a jednak to, že pohľadávka je nevyožiteľná v dôsledku pochybenia okresného súdu. Túto skutočnosť však navrhovateľ nepreukázal a ani nepreukáže vzhľadom k tomu, že niektorí dlžníci by boli insolventní, niektorí po smrti a pod. K uplatnenej nemajetkovej ujme poukázal odporca na to, že nie je možné prihladať na tvrdené „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ členov riadiacich orgánov spoločnosti, pretože nároky uplatňuje právnická osoba a nie fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým

spôsobom zúčastňujú, pretože im priamo nevzniká žiadna škoda. Okrem toho náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 20% z istiny a príslušenstva nie je podložená akýmikoľvek reálnymi skutočnosťami, či rozumnou úvahou. Nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to i s poukazom na podnikateľskú činnosť navrhovateľa. Navrhovateľ a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie /k uvedenému odporca pripojil k návrhu list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D /2010/1360/, súdy konštatovali porušenie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť navrhovateľa podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Navrhovateľ je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. Odporca preto považuje konanie navrhovateľa v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže škoda mala vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej činnosti, pričom aj súdna moc musí pozornejšie skúmať práve podania navrhovateľa, a to návrhy na vykonanie exekúcie, súdy musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nevydajú a podobne, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom. S poukazom na charakteristiku príčinnej súvislosti medzi existenciou nesprávného úradného postupu a vznikom škody alebo nemajetkovej ujmy, odporca uviedol, že navrhovateľovi žiadna škoda postupom okresného súdu nevznikla. Z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., považuje odporca návrhy za neopodstatnené a žiada ich zamietnuť. Zároveň uplatnil aj nárok na náhradu trov konania.

Navrhovateľ pred vykonaním prvého pojednávania vo veci samej doručil súdu dňa 18.9.2013 o 17.13 hod. návrh na zrušenie pojednávania spolu s návrhom na prerušenie konania. Návrh zdôvodnil tým, že podal na Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosť voči rozhodnutiu Krajského súdu v Trenčíne, ktorým bolo rozhodnuté, že sudcovia Okresného súdu Prievidza nie sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania vecí a dôsledkom tejto sťažnosti bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevyhlásenia sudcu povereného pojednávaním vecí. O návrhu navrhovateľa na prerušenie konania súd rozhodol na pojednávaní dňa 19.9.2013 tak, že návrh zamietol. Súd preskúmal návrh navrhovateľa na prerušenie konania, pričom dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný. Povinnosť súdu prerušiť konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku vzniká len vtedy, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú súd nie je oprávnený riešiť. Možnosť súdu prerušiť konanie podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku vzniká len vtedy, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Takouto otázkou môže byť len rozhodnutie o takej skutočnosti, ktorá je objektívne spôsobilá mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej a nie vo veci týkajúcej sa ústavnosti rozhodnutia, ktorým bolo rozhodnuté o tom, že sudca nie je vylúčený z pojednávania a rozhodovania vecí. V predmetných veciach bolo pritom rozhodnuté odvolacím súdom o nevyhlásení zákonného sudcu, pričom zákonný sudca je takýmto rozhodnutím viazaný. Preto podanie sťažnosti navrhovateľa na Ústavný súd Slovenskej republiky proti rozhodnutiu, ktorým sudca nebol vylúčený z pojednávania a rozhodovania vo veci nemôže byť dôvodom na prerušenie konania, pretože rozhodnutie vo veci samej nezávisí od tejto skutočnosti, rovnako v uvedenom konaní sa nerieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu vo veci samej. Samotné podanie ústavnej sťažnosti a tvrdenie navrhovateľa o porušení jeho základných práv bez ďalšieho nezakladá žiadny právny následok so začatými súdnymi konaniami, nespôsobuje automaticky odklad vykonateľnosti uznesenia odvolacieho súdu, ktorý rozhodoval o nevyhlásení zákonného sudcu. Nemožnosť rozhodnúť vo veci samej nastáva len v prípade podanej námietky zaujatosti, o ktorej nebolo rozhodnuté nadriadeným súdom /§ 16 ods. 3 O.s.p./, pričom o túto situáciu nejde. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 102/2013 zo dňa 11.3.2013, kde súd v obdobnej veci navrhovateľa proti odporcovi o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy /vec vedená na OS Bratislava II/ v súvislosti s námietkou navrhovateľa, že už pri vyrubovaní súdneho poplatku rozhodoval vylúčený sudca, vyslovil názor, že dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnicstvo. Dovolací súd preto neuznal námietku navrhovateľa o existencii procesnej vady v konaní za opodstatnenú. Súdu preto v predmetnej veci len subjektívne pochybnosti navrhovateľa o zákonnom sudcovi nebránili vo veci ďalej konať a z uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľa na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

Navrhovateľ sa na pojednávanie napriek riadne a včas doručenému predvolaniu nedostavil, svoju neúčasť neospravedlnil. Nedostavil sa ani odporca, ktorý svoju neúčasť písomne ospravedlnil z dôvodu hospodárnosti konania. Súd preto vo veci konal v neprítomnosti účastníkov konania a vykonal dokazovanie oboznámením pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 15Er/2095/2011, oboznámením písomných vyjadrení účastníkov konania ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 15Er/2095/2011, EX/7163/2011 - oprávnený Pohotovosť, s.r.o., povinný I., súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 7.7. 2011. Súd následne uznesením č. k. 15Er/2095/2011-10 zo dňa 29.7. 2011 žiadosť o udelenie poverenia zamietol z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 9.9. 2011.

Navrhovateľ si podaným návrhom uplatnil nárok na zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu tunajšieho súdu, ktorý spočíva v tom, že o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie voči povinnému Petrovi Sivákovi súd rozhodol po uplynutí zákonom stanovenej doby.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení do 31.12.2012, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1. Zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom od 31.12.2012 právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je nedôvodný. Podľa právnej úpravy platnej v čase tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu a vzniku škody sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody pritom má len ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Vo všeobecnosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. musia byť pre naplnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci splnené všeobecné podmienky, a to nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Navrhovateľ v konaní nepreukázal splnenie ani jedného zo zákonných predpokladov zodpovednostného právneho vzťahu.

Navrhovateľ sa domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Prievidza v exekučnom konaní EX/7163/2011, ktoré je pred tunajším súdom vedené pod sp. zn. 15Er/2095/2011. Svoj nárok odvodzuje od toho, že v tejto veci bolo rozhodnuté o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až po zákonom stanovenej lehote. Vykonaným dokazovaním však bolo nepochybne preukázané, že tvrdenia navrhovateľa sa nezakladajú na pravde. V predmetnej exekučnej veci bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená súdu dňa 7.7. 2011 a tunajší súd o žiadosti rozhodol dňa 29.7. 2011. Exekučným titulom v danej veci bol rozsudok rozhodcovského súdu a podľa § 42 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1.6.2011 sa lehota 15 dní na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nevzťahuje ak ide o takýto exekučný titul. Nemožno teda konštatovať, že súd vo veci rozhodol po zákonom stanovenej lehote. K rozhodnutiu súdu došlo po 22 dňoch od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súd pritom podrobne a precízne vo svojom osemstranovom rozhodnutí uviedol v čom konkrétne vidí nezákonnosť exekučného titulu, poukázal na príslušnú právnu úpravu týkajúcu sa povahy prisúdeného plnenia, neplatnosti rozhodcovskej doložky, poukázal i na rozsudky ESD v obdobných veciach, preto rozhodnutie vyžadovalo isté prvky zložitosti a náročnosti. Vzhľadom na povahu veci a aj vzhľadom na veľké množstvo exekučných konaní vyvolaných navrhovateľom teda súd vo veci konal plynule a s osobitnou rýchlosťou.

Navrhovateľ tiež namietal, že Okresný súd Prievidza nesprávne úradne postupoval, keďže rozhodol o žiadosti o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie tak, že nevydal poverenie, ale žiadosť o udelenie poverenia zamietol. Tvrdil, že exekučný súd zasahujúc do skutkových a právnych tvrdení obsiahnutých v rozhodcovskom rozsudku sa postavil do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu, pričom nebol ani legitímne schopný k vykonávaniu takýchto úkonov. Súd vytvoril stav reálnej nevykonalosti istiny a príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej. Na jednej strane existuje relevantný exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý už nie je možné zrušiť a je z pohľadu exekučného súdu materiálne nevykonateľný a na druhej strane nie je možné iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu na zaplatenie istiny s príslušenstvom, pretože existenciou rozsudku rozhodcovského súdu je vytvorená prekážka veci rozhodnutej.

Podľa § 45 ods. 1,2 zákona o rozhodcovskom konaní /zákon č. 244/2002 Z.z./ súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví okrem iného i z dôvodu ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b/ alebo c/.

Vychádzajúc zo skutkových tvrdení navrhovateľa s poukazom na citované ustanovenia zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v spojitosti s § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd nepovažoval návrh navrhovateľa za dôvodný. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti výklad pojmu nesprávneho úradného postupu, ktorý uviedol NS SR vo svojom rozsudku 4Cdo 24/2004, uverejnený pod publikačným č. Rc 23/2011, podľa ktorého pojem nesprávny úradný postup nemá legálnu definíciu, v súlade s rozhodovacou praxou súdov ho možno vymedziť ako porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, resp. porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý - či už súvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu alebo s ňou nesúvisí, nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Z uvedeného teda vyplýva, že postup súdu zahrňujúci právne posúdenie vecí, skutočnosť, že súd je oprávnený v exekučnom konaní preskúmať exekučný titul, na tento účel zistiť skutkový stav, vybrať, aplikovať zvolený právny predpis na skutkový stav, ktorý následne nájde výraz vo vydanom rozhodnutí, nemožno považovať za nesprávny úradný postup na účely zákona č. 514/2003 Z.z. a zodpovednosť štátu za takýto nesprávny úradný postup je vylúčená. Už vôbec neprichádza do úvahy zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pretože ani jedno rozhodnutie z tohto druhu nebolo zrušené pre nezákonnosť. Navrhovateľ sa však svojho práva na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia ani nedovoľáva. Oprávnenie a zároveň povinnosť exekučného súdu skúmať exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu pred udelením poverenia vyplýva nielen z horecitovaných zákonných ustanovení, ale i z takmer jednotnej a dlhodobej súdnej praxe, podporovanej i rozsudkami Súdneho dvora Európskej únie, a to najmä vo veci *Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira /C-40/08/*, ktorý rozhodol pri riešení prejudiciálnej otázky v súvislosti so spotrebiteľskými zmluvami o otázke právomoci vnútroštátneho súdu v tom zmysle, že súd môže *ex officio* preskúmať nekalú povahu rozhodcovskej doložky v prípade právoplatného rozhodcovského rozsudku vydaného bez účasti spotrebiteľa v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. V takomto prípade prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný. Súd len príkladom dáva do pozornosti ďalej i uznesenie NS SR sp.zn. 3Cdo 146/2011 zo dňa 13.10. 2011, uverejnené pod Rc 46/2012, kde právna veta znie: „Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný“. V zmysle uvedeného rozhodnutia je správnosť postupu exekučného súdu, ktorý „vstupuje“ do rozsudku rozhodcovského súdu a posudzuje platné uzavretie rozhodcovskej doložky potvrdená, pričom súd udáva, že i pred vydaním tohto uznesenia NS SR bola súdna prax v exekučných konaniach v tomto smere takmer jednotne ustálená. Súd však uvádza, že NS SR v citovanom rozhodnutí uvádza i záver, že keby súd akceptoval vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc, išlo by o akceptáciu rozhodnutia nevykonateľného, majúceho účinky *paaktu*. Preto je podľa názoru súdu nesprávny názor navrhovateľa, že vydaný rozhodcovský rozsudok tvorí prekážku veci rozhodnutej, pretože rozhodcovský rozsudok ako tzv. *paakt*, nikdy nemal účinky právoplatného a vykonateľného rozsudku /viď i ÚS IV. 78/2011/. Právna teória definuje tzv. ničotný akt /*paakt*/ i v tých prípadoch, keď vydal akt niekto, kto k tomu nemal právomoc. Ničotný akt nemá účinky právneho aktu, môže však mať účinky obdobné ako neplatný právny úkon, t.z. môže zakladať záväzok toho, kto ničotný akt vydal k náhrade škody voči tomu, kto bol v dobrej viere, že ide o právny akt štátneho orgánu. Na podporu toho záveru súd poukazuje na § 106 ods. 1 O.s.p., v ktorom je upravený postup súdu na prejednanie vecí aj vtedy, ak sa zistí, že vec nemôže byť podľa práva SR podrobená rozhodcovskej zmluve, alebo že rozhodcovská zmluva je neplatná. Pokiaľ teda rozhodcovská zmluva alebo doložka je neplatná, nebráni to veriteľovi uplatňovať svoje právo na súde bez hrozby prekážky veci rozsúdenej v prípade vydania rozhodcovského rozsudku. NS SR pripustil možnosť exekučného súdu skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku z hľadísk uvedených v § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a následne exekúciu zastaviť ďalej aj v uznesení sp. zn. 5Cdo 291/2010 z 29.3. 2011. Tento názor vyplýva i z rozhodovacej činnosti ÚS SR - uznesenie IV.ÚS 60/2011 zo dňa 3.3. 2011, v ktorom Ústavný súd SR odmietol sťažnosť práve navrhovateľa v súvislosti s postupom Okresného súdu Prievidza vo veci 16Er/2085/2009, v ktorom bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá, keď uviedol, že pokiaľ je

podmienka existencie vnútroštátneho práva prikazujúceho za určitých okolností prieskum materiálnej stránky rozhodcovského rozsudku v rámci rozhodovania o návrhu na výkon rozhodcovského rozsudku splnená /§ 45 zákona o rozhodcovskom konaní/, potom postup všeobecného súdu, ktorý z toho vyvodí dôsledky vyplývajúce zo slovenského právneho poriadku, je legitímny.

V zmysle uvedeného sú potom tvrdenia navrhovateľa o nesprávnom úradnom postupe súdu neopodstatnené. Navrhovateľovi nemohla za žiadnych okolností vzniknúť tvrdená materiálna škoda, resp. nemateriálna ujma. Pokiaľ exekučný súd dôsledne a precízne posudzoval platnosť rozhodcovskej zmluvy, resp. rozhodcovskej doložky a vyvodil právny záver, že táto rozhodcovská doložka je neplatná, rozhodcovský súd nemal oprávnenie vec prejednať a rozhodnúť rozsudkom, bol tento jeho postup legitímny. Pokiaľ navrhovateľ predkladal na vykonanie exekúcie exekučný titul, ktorý jeho pričinením bol vydaný orgánom, ktorý na to nemal oprávnenie /rozhodcovské doložky si oprávnený vopred pripravil vo Všeobecných obchodných podmienkach k zmluve o úvere/, nemôže sa teraz odvolávať na nemožnosť ďalšieho uplatnenia svojho práva zo zmlúv o úvere pred súdom v dôsledku veci rozsúdenej. Tento stav zapríčinil jedine oprávnený a pokiaľ mu vznikla škoda alebo nemajetková ujma, zodpovedá si za ňu sám.

Navyše, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru postupom Okresného súdu Zvolen v konaniach vedených pod sp. zn. 27 Er 539/2010 a sp. zn. 22 Er 915/2010 Ústavný súd Slovenskej republiky (Nález Ústavného súdu SR (Pohotovosť) II. ÚS 520/2012-39 z 10. júla 2013 o sťažnosti navrhovateľa) v obdobných veciach rozhodol, že základné práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov porušené neboli. Hoci konania na okresnom súde trvali ku dňu podania sťažnosti 20, resp. 24 mesiacov (súd v oboch prípadoch zamietol žiadosť súdneho exekútora na vyhovieť exekúcie), ústavný súd v náleze konštatoval, že je významná, priam kľúčová, skutočnosť, že sťažovateľka pred okresným súdom iniciovala značne vysoký počet exekučných konaní (ide o stovky až tisíce exekučných konaní - návrhov v typovo obdobných veciach) pričom je nevyhnutné vziať daný fakt do úvahy, a to smerom ku kritériám posudzovania prieťahov a v záujme ochrany práv a slobôd iných. K námietke, že okresný súd nerozhodol v zákonom ustanovenej lehote 15 dní, ústavný súd konštatuje, že z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že zákon upravuje procesnú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Táto lehota pritom výslovne v zmysle zákona neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) (t. j. ak je exekučným titulom notárska zápisnica) a d) (t. j. ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok). Zákon upravuje túto výnimku z dôvodu potreby preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie.

Navyše, z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že lehota 15 dní by sa mala vzťahovať na prípad, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Naopak, zákon takúto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu neukladá (uvedené platilo aj pred 1. júnom 2010).

Navyše, ústavný súd vyslovil právny názor, že pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj pojem „v primeranej lehote“ obsiahnutý v čl. 6 ods. 1 dohovoru) je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie tohto ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto bez ďalšieho vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (I. ÚS 86/02, IV. ÚS 440/2012).

Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nebol podaný dôvodne, a preto ho v celom rozsahu zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku. Odporca mal v konaní plný úspech, preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania a tento nárok si v konaní aj uplatnil. Súd mu však náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že v konaní nebolo preukázané, že odporcovi nejaké trovy vznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne prostredníctvom tunajšieho súdu vo dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie účastníkov konania, voči ktorému rozsudku smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom odvolateľ vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu, čoho sa odvolaním domáha, musí byť podpísané a datované. Odvolanie možno odôvodniť len z dôvodov podľa § 205 ods.2 O.s.p.